

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

سه‌شنبه ۱۶ مرداد ۱۴۰۳ • ۱ صفر ۱۴۴۶ • ۶ آگوست ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۸۶ • ۱۲ صفحه • اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۲۳ • اذان صبح فردا ۳:۴۲ • طلوع آفتاب ۵:۱۷

گزارش

پزشکیان در تکریم و معارفه رئیس سازمان برنامه و بودجه:

اگر توان حل مسئله‌ای را

نداشته باشیم، صادقانه با

مردم در میان می‌گذاریم

شرق: دیروز مراسم معارفه رئیس سازمان برنامه و بودجه با حضور رئیس‌جمهور برگزار شد. مسعود پزشکیان در آیین تکریم و معارفه رئیس سازمان برنامه و بودجه با تأکید بر اهمیت جایگاه این سازمان در نظام اجرایی کشور، سازمان برنامه و بودجه را مغز متفکر نظام اجرایی کشور دانست که در صورت کارآمدی، گره‌گشای مشکلات کشور خواهد بود و در صورت عدم کارآمدی، بر مشکلات کشور خواهد افزود.

رئیس‌جمهور در ادامه با تأکید بر ضرورت تحول در روش عملکرد و فعالیت این سازمان، در توصیف چشم‌انداز کشور گفت: به دنبال شرایطی هستیم که در آن ایران رتبه برتری در میان کشورهای دیگر کسب کرده، فقر، جهل و تحقیر در جامعه نباشد و آزادگی، شرافت و انسانیت حکم‌فرما شود و رسیدن به این جایگاه که لیاقت آن را داریم، مستلزم تغییر نگاه‌ها و ابتکار در راه‌حل‌هاست. پزشکیان عملی‌نشدن وعده‌ها و یکسان نبودن قول و عمل مسئولان را موجب نارضایتی مردم از آنان دانست و تصریح کرد: بنای دولت جدید این است که اگر توان حل مشکل و مسئله‌ای در کشور را نداشته باشد، آن را صادقانه با مردم در میان بگذارد. رئیس‌جمهور در ادامه بی‌بیان اینکه اگر در کشور عده‌ای با سختی زندگی می‌کنند ناشی از عملکردهای نادرست و غلط برخی مدیران است، افزود: بنده به‌هیچ‌وجه در اظهارات و سخنانم در جریان انتخابات به مردم وعده دروغ و تعهد غیرقابل اجرا نداده‌ام؛ چراکه معتقدم هیچ فریضه‌ای در نزد خدای متعال از پایبندی به قول و عهد بالاتر نیست و شیرینی صداقت با مردم از رفتار و گفتار منافقانه و دروغ‌گویانه بیشتر است. بنابراین اگر تعهد و قولی به مردم دادیم، باید تا پای جان برای عمل به آن تلاش کنیم. پزشکیان نداشتن دانش کافی برای یافتن راه‌حل مشکلات، کنارزدن افراد توانمند و با انگیزه و عدم صداقت با مردم را از اصلی‌ترین موانع رفع مشکلات کشور دانست و خطاب به مدیران و کارشناسان سازمان برنامه و بودجه، تصریح کرد: معتقدم شما با نگاهی نو و روشی نوین خواهید توانست کشور را متحول کنید و با کار اثربخش و تأثیرگذار رضایت مردم را جلب کنید. رئیس‌جمهور تأمین رضایت مردم را رسالت اصلی دولت چهاردهم عنوان کرد و افزود: برای ما مهم آن است که مراجعه‌کننده با رضایت از ادارات ما خارج شود و اگر خواسته‌ای خارج از چارچوب‌های قانونی نیز داشت با روی خوش و زبان نرم از او عدرخواهی شود. پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود افزود: این سازمان همچنین موظف است متناسب با میزان درآمد کشور بودجه را تدوین و به نیازها براساس اولویت‌بندی پاسخ‌گو باشد. رئیس‌جمهور همچنین بر اهمیت استفاده از نیروهای جوان و نخبه و نیز برگزاری دوره‌های آموزشی منظم برای ارتقای سطح دانش مدیران و کارشناسان سازمان برنامه و بودجه تأکید کرد. سیدحمید پورمحمدی، رئیس جندب سازمان برنامه و بودجه نیز طی سخنانی در این مراسم با تقدیر از زحمات دکتر منظور، انتخاب این سازمان به عنوان نخستین مقصد رئیس‌جمهور برای برگزاری آیین تکریم و معارفه را نشان‌دهنده عمق اعتقاد رئیس‌جمهور به کارشناسان عنوان کرد و افزود: در طول دولت‌های جمهوری اسلامی ایران هیچ مسئولی به اندازه دکتر پزشکیان به امر ارجاع امورات کشور به کارشناسان و همچنین ضرورت اصلاح ساختار بودجه تأکید نداشته‌اند و حضور ایشان در کانون کارشناسان کشور نشانی بر وفای به‌عهد است. «اعتماد به بدنه کارشناسان سازمان برنامه و بودجه»، «توجه ویژه به شورای اقتصاد به عنوان قدیمی‌ترین شورای اقتصادی کشور»، «پرهیز از ایجاد شوراهای موازی برای سازمان برنامه و بودجه» و «حمایت ویژه رئیس‌جمهور از اولویت‌بندی‌های این سازمان برای تخصیص بودجه»، از جمله درخواست‌های رئیس‌ جدید سازمان برنامه و بودجه از رئیس‌جمهور بود.

در این مراسم داوود منظور، رئیس پیشین سازمان برنامه و بودجه نیز با بیان اینکه امروز برای مدیران و کارشناسان این سازمان برای میزبانی از رئیس‌جمهور روز بزرگ و مبارکی است، ابراز امیدواری کرد که سازمان برنامه و بودجه در دوره جدید بتواند بیش از گذشته در راهبری و سکانداری توسعه کشور ایفای مسئولیت کند.

وقتی جواد ظریف، معاون فعلی راهبردی مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران، شیوه انتخاب وزرای کابینه را توضیح داد و از انجمن‌ها و نهادها و احزاب خواست که نامزدهای مورد نظر خود را برای وزارتخانه‌های مرتبط اعلام و ارسال کنند، یکی دو نام بیش از نام‌های دیگر در میان پیشنهادها تکرار شده بود.

تکرار این نام‌ها درحالی بود که در رسانه‌ها و سخنان سیاستمداران بر انتخاب وزرای جوان و وزرای زن تأکید می‌شد، یکی از اعضای کمیته فرهنگ و ارشاد اسلامی نوشته بود که در فهرست‌های ارسالی به دفتر رئیس‌جمهور به ترتیب احمد مسجدجامعی، سیدعباس صالحی و محمدمهدی عسگریو بیشتر از دیگر نامزدها تکرار شده بود.

محمدمهدی عسگریور به دلیل اینکه در سال‌های اخیر مدیرعامل خانه هنرمندان و رئیس هیئت‌مدیره خانه سینما بوده و در رفق‌ور جوع پرونده‌های هنرمندان نقش داشت، چنین حمایتی از او طبیعی است. سیدعباس صالحی هم به این دلیل که تا سه سال پیش وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بود و بسیاری از اهل فرهنگ و هنر خاطره خوبی از او داشتند، طبیعی بود؛ اما چرا مسجدجامعی که سال‌هاست در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیست، با چنین اقبالی روبه‌ور شده و در صدر اغلب فهرست‌هاست؟

این فهرست‌ها معمولاً از سوی هیئت‌مدیره‌ها و شوراهای مرکزی تهیه می‌شود، اما نکته جالب‌تر اینجاست که نام او در نظرسنجی‌های صفحه‌های داخلی برخی از انجمن‌ها نیز به اعضا حضور دارند، با فاصله بسیار زیاد جلوتر از بقیه است. این اتفاق درحالی رخ داده است که گروه‌هایی منسجم به نفع برخی از نامزدها از اولین روز انتخاب مسعود پزشکیان شکل گرفته است و هم‌زمان با تبلیغ یکی از گزینه‌ها به طور هماهنگ احمد مسجدجامعی را مورد حمله قرار می‌دادند. این گروه‌های منسجم چندی است که نواق حمله خود را متوجه گزینه‌های دیگر لحاظ تردد اتومبیل‌ها محسوب می‌شود.

به همین خاطر بود که موضوع فوق تا تیر ماه مسکوت بود و بالاخره گویا با یگیری‌های معاون اول دولت قبلی نهایتاً نرخ‌های جدید جریمه ابلاغ و اعمال شد. از سوی دیگر، یکی از ناراحت‌کننده‌ترین خبرهای روزانه ما مربوط به تصادفات جاده‌ای و خیابانی است که همواره جان‌های زیادی از هم‌وطنان ما را می‌گیرد. اقدام به انتخاب عقلانی که به عنوان یکی از «غصه‌ها»ی خویش نام برده‌اند.

اما رئیس مرکز اجرائیات پلیس معتقد است در هر صنفی، وقتی میزان جریمه تخلف افزایش می‌یابد، قطعاً میزان ارتکاب تخلف کاهش می‌یابد و در راندگی نیز همین‌طور است و قطعاً شاهد کاهش آمار تخلفات خواهیم بود. این گزاره‌ها در واقع می‌تواند مسامحتا بیان دیگری از نظریه انتخاب عقلانی باشد. به‌طورکلی پیشگیری وضعی تأکید بر وضعیت و موقعیت زمان و مکان وقوع جرم دارد، به‌گونه‌ای که ارتکاب جرم برای بزهارک سخت‌تر شده یا فرصت ارتکاب از او سلب شود. هراندازه خطر مرترب بر ارتکاب جرم بیشتر باشد، افراد کمتری رغبت به ارتکاب جرم خواهند داشت. مثلاً کنترل سرعت یکی از بهترین تکنیک‌های پیشگیری وضعی از جرائم رانندگی است. از سوی دیگر، شخص متخلف با سنجش میزان سود و زیان حاصله از ارتکاب جرم، زمانی دست به ارتکاب می‌زند که منافع جرم بیشتر از ضررها و مخاطرات ناشی از انجام آن باشد. نظریه انتخاب عقلانی نیز

کرده‌اند. شاید فکر کرده‌اند که موفق شده‌اند او را از میدان به در کنند. مسجدجامعی که تقریباً هر هفته یادداشتی در مطبوعات منتشر می‌کرد، در این مدت نهن‌تها پاسخی به این حمله‌ها نداده، بلکه سکوت کرده و حتی یادداشتی هم نوشته است و در پاسخ به خبرنگار «شرق» برای گفت‌وگو هم، آن را موکول به زمانی دیگر کرد.

باین‌حال این پرسش به جای خود باقی است که چرا به‌رغم شعارهای سیاسیون و به‌رغم حملات گروهی و منسجم علیه او، چنین اقبالی نصیبش شده است؟

پاسخ این پرسش در دل خود، توصیه‌هایی برای وزیر آینده فرهنگ و ارشاد اسلامی دارد. کسی که هنوز نیامده تیغ بر روی قیابانش کشیده باشد و حامیانش با پرونده‌سازی برای دیگران او را تبلیغ کنند، به‌رغم کارآمدی

نشانه‌خوانی

پیامد مهم ابزاری بودن جریمه

یونیسعتم‌اللهی

دکترای علوم ارتباطات اجتماعی

مفهوم مشابهی را بیان می‌کند. اساس این نظریه به حضور کنشگر نیت‌مند و هدفمند است. این کنشگران اجتماعی از رشته اعمال جایگزین برای خود و طبعاً پیامدهای احتمالی آنها آگاهی دارند. از سوی دیگر این افراد ترجیحات مشخصی دارند که در یک نظم سلسله‌مراتبی سازماندهی شده است. کنشگران می‌توانند گزینه‌های موجود ارزیابی و گزینه واجد حداکثر مطلوبیت را انتخاب کنند. به هرحال سود و منافع را می‌توان نوعی اجتناب از هزینه دانست. وقتی پلیس راهور تعداد اقلام تخلفات حادثه‌ساز را بیشتر کرده و هم‌زمان مبلغ جرائم را شش برابر می‌کند، در واقع به همین مؤلفه نظر دارد. هر راننده می‌تواند اولویت‌بندی خود را از ترجیحات داشته باشد و براساس نتایج (مثلاً اینکه برای زودتر رسیدن به مقصد حاضر به پرداخت جریمه شش برابری باشد)، اقدام به انتخاب عقلانی کند. اینجا راننده برحسب خصوصیات مرتبط به رفتارها یا کنش‌ها دست به انتخاب نمی‌زند، بلکه این انتخاب طبق نتایج مورد نظرش است.

نظریه‌پردازان بعدی تلاش کردند با افزودن مؤلفه‌های دیگر، آن را پیچیده‌تر و جامع‌تر کنند. مثلاً بحث بر سر آن است که تعریف از عقلانیت بسیار وسیع و گسترده بوده و از سوی دیگر محدودیت‌هایی را می‌توان نظر بر عقلانیت دانست. بنابراین تحشیه‌های متعددی بر این نظریه وارد شد. مثلاً کولمان اهمیت ساختارها و الستر موضوع ترجیحات و قصدمندی‌ها را در

خشکی و مرگ تالاب کاوخونی در جنوب شرقی استان اصفهان کانونی از گردوغبار بسیار خطرناک آلوده به سموم و فلزات سنگین تشکیل داده است. گردوغباری که می‌تواند زندگی و سلامت نهن‌تها شهروندان اصفهان، بلکه تمامی جانداران در شعاع ۵۰۰ کیلومتری را تهدید کند. عکس: علی آذر، باشگاه خبرنگاران جوان

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
apararat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

توصیه‌هایی به وزیر آینده فرهنگ و ارشاد اسلامی

توافق‌سازی و میانجیگری

سیدابوالفضل بهارمست

قطعاً برای این دوره وزیر موفقی نخواهد بود. درست است که از وزارت احمد مسجدجامعی سال‌های زیادی گذشته است، اما او و سید محمد خاتمی تنها وزرای فرهنگ و ارشاد اسلامی در جمهوری اسلامی ایران هستند که پس از وزارت هم‌کمانان رابطه‌شان را با اهل فرهنگ و هنر و نهادهای مرتبط حفظ کرده‌اند. او چه به عنوان رئیس شورای شهر و چه به عنوان عضو شورای شهر و چه پس از آن، کم‌کمان به عنوان شخصیتی فرهنگی شناخته می‌شود که به دیدن اصحاب فرهنگ و هنر می‌رود، به کتابفروشی‌ها سر می‌زند، فیلم می‌بیند، نمایش می‌بیند، به گالری‌ها می‌رود و در شادی و غم هنرمندان شریک است. او تقریباً همیشه در ستایش فرهنگ و هنر ایران می‌نویسد. اصحاب فرهنگ و هنر را فراموش نمی‌کند و در هر یادداشتش به کسی یا کسانی اشاره می‌کند و در رویدادهای فرهنگی و هنری حاضر است.

از سوی دیگر، رابطه او با روحانیون و چهره‌های مذهبی هم رابطه‌ای دائمی و فارغ از شغل و پست است. او در خانواده‌های ریشه‌دار و مذهبی به دنیا آمده و رشد کرده و این رابطه، رابطه‌ای ساختگی نبوده است که با تغییر جایگاه سیاسی‌اش از دست برود.

مسجدجامعی هم‌زمان که روابطش را با اصحاب فکر و فرهنگ حفظ کرده است، از چارچوب‌های اعتدال و میانه‌روی خارج نشده است و در حاکمیت نیز چهره‌ای شناخته‌شده، موجه و قابل اعتماد است که منافع ملی برای او بر هر چیزی اولویت دارد.

شاید از همین روست که به گمان اصحاب فکر و فرهنگ برای وضعیت امروز ایران و دولت مسعود پزشکیان او مناسب‌ترین فرد است. زیرا دامنه روابطش شکفت‌انگیز است و توانایی‌اش در توافق‌سازی و میانجی‌گری و رفع کدورت‌ها بی‌نظیر است و می‌تواند بخشی از کاستی‌های دولت پزشکیان را مثل روابط با علما و اصحاب فکر و فرهنگ که چهره‌های مؤثر اطراف پزشکیان در آن ضعف دارند، جبران کند.

گزارش‌خوانی

پارادوکس زنان و اشتغال

تجارت‌نیوز، مرکز آمار ایران که متولی اصلی انتشار داده‌های مربوط به نرخ بی‌کاری است، در آخرین گزارش خود از این متغیر مهم اقتصادی، وضعیت بازار کار تا پایان خردادماه سال ۱۴۰۳ را بررسی کرده است.

در این گزارش، آمار نرخ بی‌کاری به تفکیک گروه‌ها و قشرهای مختلف نیز منتشر شده که یکی از آنها، آمار بی‌کاری در زنان و مردان است. واکاوی این داده‌ها نشان می‌دهد وضعیت اشتغال در بازار کار زنان و مردان به طرز چشمگیری نابرابر است؛ به‌طوری‌که نرخ بی‌کاری زنان بیش از دو برابر مردان است.

نرخ بی‌کاری زنان به ۱۵ درصد رسید
در بازار کار زنان، نرخ اشتغال که نسبت جمعیت شاغل بالای ۱۵ سال به کل این افراد را نشان می‌دهد، در ۱۲ ماه منتهی به خرداد ۱۴۰۳ با رشد ۰٫۱ واحد درصدی مواجه شده و به ۱۲٫۱ درصد رسیده است. افزایش نرخ اشتغال اما به معنای کاهش بی‌کاری در زنان نبوده است؛ چراکه در همین مدت، نرخ بی‌کاری زنان نیز ۰٫۲ واحد درصد رشد کرده و به ۱۵ درصد رسیده است. به این ترتیب، نرخ بی‌کاری زنان ۲٫۲ برابر مردان اما نرخ اشتغال آنها تنها ۱۹ درصد نرخ اشتغال مردان است.

علت افزایش هم‌زمان نرخ اشتغال و بی‌کاری زنان چه بود

افزایش هم‌زمان نرخ بی‌کاری و اشتغال در زنان به این دلیل رخ داده که نرخ مشارکت اقتصادی زنان که نسبت جمعیت فعال (افراد شاغل و در جست‌وجوی کار) به کل افراد ۱۵ساله و بیشتر را نشان می‌دهد، با رشد ۰٫۲ واحد درصدی در این مدت به ۱۴٫۳ درصد رسیده است. به عبارت دیگر، افراد بیشتری از جمعیت زنان بالای ۱۵ سال وارد بازار کار شده‌اند و بخشی از آنها در پیداکردن شغل موفق و برخی دیگر ناموفق بوده‌اند. از همین رو، هم تعداد بی‌کاران و هم تعداد شاغلان در بازار کار زنان افزایش یافته است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد نرخ مشارکت اقتصادی مردان با وجود ثبات در ۱۲ ماه منتهی به خرداد ۱۴۰۳، رقم ۶۸٫۳ درصد را ثبت کرده که ۴٫۸ برابر زنان است.

بی‌کاری ۳۲٫۵ درصدی زنان جوان
بررسی نرخ بی‌کاری زنان براساس گروه سنی آنها حاکی از آن است که نرخ بی‌کاری زنان جوان ۱۵ تا ۲۴ساله با رشدی ۰٫۳ واحد درصدی، در پایان خردادماه به ۳۲٫۵ درصد رسیده است. این درحالی است که نرخ بی‌کاری مردان در همین گروه سنی به ۱۷٫۲ درصد رسیده که از کاهش دو درصدی این نرخ حکایت دارد.

افزون بر آن، طبق داده‌های مرکز آمار ایران، ۲۵٫۴ درصد از زنان ۱۸ تا ۳۵ساله نیز بی‌کار هستند؛ رقمی که برای مردان این گروه سنی، معادل ۱۲٫۲ درصد رقم خورده است. همچنین بررسی‌ها از اختلاف درخور توجه بی‌کاری زنان و مردان تحصیل‌کرده حکایت دارد؛ به‌طوری‌که ۳۰ درصد از زنان بالای ۱۵ سال فارغ‌التحصیل آموزش عالی بیکار هستند، اما این رقم در بین مردان تنها ۷٫۸ درصد است.

زنان در کدام بخش‌های اقتصادی مشغول به کار هستند

با استناد به داده‌های مرکز آمار ایران، بیش از ۶۱ درصد از زنان شاغل در بخش خدمات مشغول به کارند، ۲۵٫۵ درصد از آنها در بخش صنعت شاغل‌اند و ۱۳٫۱ درصد از آنها در بخش کشاورزی کار می‌کنند. این درحالی است که نسبت اشتغال مردان در این سه بخش به ترتیب معادل ۵۰٫۷ درصد، ۳۴٫۵ درصد و ۱۴٫۸ درصد است.

همچنین ۱۱٫۵ درصد از زنان و ۶٫۸ درصد از مردان اشتغال ناقص دارند؛ به عبارت دیگر این افراد کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار می‌کنند، اما خواهان و آماده برای انجام کار بیشتر هستند.

درحالی‌که یکی از شرکت‌های تولیدکننده داروهای بیوتکنولوژی سهم ۶۰درصدی از صادرات دارویی کشور را بر عهده دارد و به ۳۲ مقصد صادراتی محصول خود را توزیع می‌کند، به دلیل نبود ارتباطات بانکی، حتی بانک‌های برخی کشورهای دوست مانند سوریه، از همکاری با این شرکت ممانعت می‌کنند. این امر موجب شده پول حاصل از صادرات به کشور سوریه از چهار سال قبل در این کشور بماند.

یک بازیروس جرائم جنایی دادسرای عمومی و انقلاب تهران در رادیو گفت‌وگو به تبعات حقوقی سقط جنین اشاره کرد و گفت: «طبق آمار اعلامی از وزارت بهداشت، هر سال میانگین ۶۰۰ هزار سقط داریم که ۸۰ درصد این عدد خارج از مراکز درمانی اتفاق می‌افتد. با توجه به اصلاح قانون و مجوزهایی که شورای نگهبان در نظر دارد، اگر بتوان دامنه این مسئله را وسیع‌تر کرد، شرایط بهتری ایجاد خواهد شد.»

امروز هم ساعت کار بانک‌ها و اداره‌ها در ۱۵ استان از ۶ تا ۱۰ صبح است. امروز در پی افزایش شدید دمای هوا و تداوم گرما و به منظور حفظ سلامتی مردم و مدیریت مصرف انرژی، فعالیت همه مراکز دولتی و بانک‌ها در ۱۵ استان کشور (به‌جز مراکز خدمات آمدادی و اورژانسی) از ۶ تا ۱۰ صبح خواهد بود. البته کارکنانی که شرایط جسمی مناسبی ندارند می‌توانند به صورت دورکار وظایف خود را انجام دهند.